

Praktijkaart

In deze praktijkkaart wordt beschreven hoe de aanpak Pageturner Online werkt, wat de aanpak van de organisaties vraagt en welke resultaten de organisaties kunnen verwachten. De praktijkkaart is bedoeld voor organisaties die direct betrokken zijn bij gezinnen met een lage sociaal-economische status (lage SES*). Denk aan scholen, opvangorganisaties, bibliotheken en welzijnsorganisaties.

- Het programma Pageturner Online bestaat uit zes korte en compacte ouderbijeenkomsten, waaraan 4 tot 6 gemotiveerde ouders kunnen deelnemen. De bijeenkomsten vinden deels plaats op de eigen locatie, deels online. De ouders worden twaalf weken begeleid en krijgen toegang tot de digitale omgeving van het programma. In die periode draait het om gewoontevorming van de deelnemers; digitaal voorlezen moet een vast ritueel worden. We maken het ouders zo makkelijk mogelijk met maar één eenvoudige opdracht: voorlezen (maar dan wel zo vaak en zo veel mogelijk)!
- Pageturner Online kan worden uitgevoerd door voor- en vroegscholen maar ook door bibliotheken of welzijnsorganisaties.

Inleiding

Deze praktijkkaart is gericht op het ouderprogramma Pageturner van Stichting Vinci (www.vinci-toponderwijs.nl).

Pageturner is een lichtvoetige interventie voor ouders met een lage SES en met kinderen in de leeftijd van 2 – 6 jaar en is gericht op het bekijken van digitale prentenboeken. Pageturner is ontstaan uit wetenschappelijke inzichten uit de taalwetenschap én uit de gedragswetenschap. De resultaten tot zover, zijn veelbelovend!

*Lage SES staat voor een 'lage sociaal-economische status'. We hebben het dan over mensen met een lage opleiding (basisonderwijs, lo, vmbo, avo, mavo) en/of mensen met een laag inkomen. Het betreft ongeveer 30% van de mensen in Nederland.

Wat is het doel van de interventie?

Het programma heeft maar één doel: ouders gaan, samen met hun kind, digitale prentenboeken bekijken. Zo vaak en zo lang mogelijk. Veel vaardigheden zijn daar niet voor nodig. De boodschap aan ouders luidt: 'Heb plezier!' Door het zo simpel te houden, verwachten we eerder te bereiken dat ouders echt in actie komen.

Thuis krijgen de ouders toegang tot digitale prentenboeken van het platform Bereslim (www.bereslim.nl). Deze boeken geven een duwtje in de richting van meer taalinput thuis zonder dat het heel hoge eisen stelt aan de ouder. Anders dan papieren boeken bieden de digitale prentenboeken ook een luistertekst. Deze heeft als voordeel dat het lezen van deze boeken geen groot beroep doet op de geletterdheid van ouders. De boeken bieden ook filmachtige beelden die kinderen helpen om optimaal gebruik te maken van plaatjes bij het begrijpen van de verhalende tekst en de moeilijke/onbekende woorden daarin.

Voor welke groepen kinderen?

De interventie Pageturner is bedoeld voor ouders (met een lage ses*) met kinderen in de leeftijd van 2 – 6 jaar. Ouders nemen steeds deel in groepen van 4-6 deelnemers en zijn geselecteerd op hun motivatie. We doen dit om de kans van slagen te vergroten maar ook om gebruik te kunnen maken van de krachtige rol van de (positieve) groepsnorm.

Wat moet er gedaan worden?

Professionaliseren

De interventie wordt grotendeels uitgevoerd door de Pageturner-trainers. Dit kunnen medewerkers zijn uit uw eigen omgeving (met minimaal mbo-denkniveau). Zij worden geschoold en begeleid door Vinci. Ze volgen daartoe eenmalig een eenvoudige (online) training, met behulp waarvan ze online contact kunnen leggen en het lezen kunnen ondersteunen. Dit vraagt een investering van zo'n tweeënhalf uur. De Pageturner helpdesk beantwoordt hun eventuele vragen.

Al het benodigde materiaal is te vinden in de handleiding die verstrekt wordt. Vervolgens kunnen de begeleiders zelfstandig de oudergroepen begeleiden. Dat vraagt ongeveer 18 uur per oudergroep.

Werven van gemotiveerde ouders

Deze interventie is geschikt voor gemotiveerde ouders. Daaronder verstaan we ouders die zin hebben én die in staat zijn om mee te doen. De motivatie proberen we vast te stellen via een korte intake. Met de inzet van digitale boeken verwachten we belemmeringen om voor te lezen binnen deze subgroep te omzeilen. Het gebruik van digitale boeken doet geen beroep op de Nederlandse taalvaardigheid van ouders. Om te kunnen deelnemen aan de bijeenkomsten is wel enige kennis van het Nederlands vereist. Dit heeft te maken met de insteek dat de bijeenkomsten in het Nederlands zijn. Daarnaast is het voor de deelnemers belangrijk om digitaal vaardig (genoeg) te zijn, zodat de online bijeenkomsten geen belemmering vormen.

Aanschaffen en inrichten van de Pageturner-Bereslim-omgeving

Je ontvangt als trainer de inloggegevens van een 'leerkracht-account'. Dit account verschilt van de accounts die gebruikt worden door kinderen en ouders. Je maakt hier de groepen aan, vult de gegevens van de kinderen in en zet de boekjes klaar. Dit kan individueel (op bijvoorbeeld interesse of niveau) of voor de hele groep tegelijk. In dit account volg je ook de voortgang (het aantal gelezen boekjes per dag en per week) en verstuur je sms-berichten aan de ouders.

Wat heb je ervoor nodig?

Om de interventie Pageturner goed uit te voeren, heb je (interne) trainers nodig. Zij werven de ouders en begeleiden de ouderbijeenkomsten. Hoe dit traject precies loopt, staat beschreven in de gedetailleerde handleiding.

Ook het Pageturner-Bereslim-account met de speciaal ingerichte omgeving is onmisbaar. Om deze omgeving op de juiste manier in te richten en te gebruiken, zijn er instructiefilmpjes beschikbaar.

Wie voert het uit?

De interventie wordt uitgevoerd door (vooraf geschoolde) medewerkers van de organisatie. Dit kunnen leerkrachten, IB'ers, pedagogisch medewerkers of coaches zijn maar bijvoorbeeld ook educatiespecialisten vanuit de bibliotheek. Vinci traint de medewerkers en ondersteunt bij de uitvoering.

Hoe lang duurt de interventie?

De interventie duurt 12 weken, de periode die nodig is om gedrag duurzaam te veranderen. Ouderbijeenkomsten maken een belangrijk deel uit van het traject. Totaal gaat het om zes bijeenkomsten van maximaal 45 minuten. De eerste en laatste bijeenkomst zijn op locatie, de andere vinden online plaats via een zelfgekozen platform (zoals Zoom, Skype, Teams, etc).

Waar moet je op letten?

Doelgroep: gemotiveerde ouders

Het is de bedoeling om groepen samen te stellen met gemotiveerde deelnemers. Dat zijn ouders die zin hebben om deel te nemen én in staat zijn om dagelijks digitaal voor te lezen. Het idee is dat die deelnemers elkaar stimuleren. We maken gebruik van de sociale norm. Deelnemers die niet gemotiveerd zijn en voortijdig afhaken, beïnvloeden die sociale norm. Gemotiveerde deelnemers worden gehinderd door niet-gemotiveerde deelnemers.

Toegang tot een device is noodzakelijk

Omdat we gebruik maken van digitale prentenboeken -en de bijeenkomsten grotendeels online zijn, is een computer, laptop of tablet noodzakelijk (in elk geval voor de duur van het programma). Het gebruik van een telefoon voor het bekijken van de boeken, wordt niet aangeraden.

Als ouders zelf geen beschikking hebben tot een device, kun je als organisatie misschien iets betekenen om hierin te voorzien (uitleen, aanschaf).

Kwaliteit van de trainer

De interventie is gebaat bij een kwalitatief goede uitvoering. Elke stap van het programma is immers doordacht.

Monitoring

In de loop van het programma, volg je van elke ouder het aantal boeken dat zij hebben gelezen met hun kind (of dat het kind alleen heeft gelezen). Je doet dit elke week. Het aantal gelezen boeken zet je af tegen het gestelde doel van de betreffende ouder. Vervolgens zorg je ervoor dat deze ouder passende feedback ontvangt (via sms of tijdens de volgende ouderbijeenkomst).

De ouders kunnen een jaar lang gebruik maken van het speciale Bereslim-Pageturner-aanbod. Je kunt ze dus ook ná de looptijd van de interventie nog volgen in hun voortgang -en er eventuele acties aan koppelen (mits hier uiteraard door de betrokken ouders toestemming voor gegeven wordt).

Welke uitkomsten kunnen we verwachten?

Het programma is de afgelopen jaren op verschillende plaatsen in Nederland uitgetoetst en onderzocht. Met veelbelovende resultaten: ouders die deelnemen lezen veel voor, hun kinderen krijgen extra taalinput, waardoor hun woordenschat toeneemt. In ongeveer dertien weken wordt voorlezen een gewoonte, vergelijkbaar met tandenpoetsen.

Wat zijn de kosten?

De kosten van Pageturner zijn ongeveer 80 euro per ouder, exclusief de kosten (uren) voor de uitvoering (ongeveer 18 uur per oudergroep van 10 deelnemers).

Je schaft Pageturner aan in de vorm van pakketten die zijn samengesteld op het aantal oudergroepen dat je verwacht te kunnen vormen. Zie: www.pageturner-online.nl voor deze pakketten.

Bronnen

- Let's nudge; digitale prentenboeken thuis en op school: https://www.sardes.nl/portfolio/Innovatiecentrum_Dordrecht
- Bus, A.G. & Anstadt, R. (2020). Thuis voorlezen met digitale prentenboeken. Een veelbelovende interventie voor twee- en driejarigen met een taalachterstand? Amsterdam: Kohnstamm Instituut. Rapport 1058

www.pageturner-online.nl

